

Datum: 6.5.2016

Časnik Delo o prerivanju za prvega vojaka in varčevalnem primežu

Članki so v pdf obliki dosegljivi v povezavah spodaj.

Politični boj za naslednika generalmajorja Ostermana

Slovenska vojska Čeprav Osterman še ne izpolnjuje pogojev za upokojitev, je v zakulisju že boj za najvišji položaj

LJUBLJANA – Medtem ko ministrstvo za obrambo pospešeno končuje javno obravnavo novega zakona o obrambi, v zakulisju obrambnega sistema, čeprav sedanjí načelnik generalmajor Andrej Osterman še ne izpolnjuje pogojev za upokojitev, že poteka politični boj za njegovega naslednika.

DEJAN KARBA

Politični opciji, ki ministrici za obrambo vsilujeta vsaka svoje kandidate, sta dve: v vojaškem sistemu prodornejša desna in za vojaške zadeve često nezainteresirana leva. In kje je vrhovni

poveljnik obrambnih sil Borut Pahor?

Odločitve o Humarju še ni

Pomenljivi odgovor na to vprašanje je lanska Pahorjeva odločitev o tem, da takratnega namestnika načelnika generalštaba SV brigadirja Davida Humarja ni hotel povišati v generalmajorja, z izgovorom, da bo to odločitev sprejel šele po tem, ko mu bo ministrica za obrambo Andreja Katič predstavila kadrovski načrt in karierno pot najvišjih častnikov v SV. Oboje je Katičeva Pahorju že dostavila, a danes kljub temu še vedno ni jasno, ali bo Humar 15. maja postal generalmajor ali ne. Predlog za njegovo povišanje v čin generalmajorja je namreč še vedno pri Pahorju.

Med novostmi, ki jih prinaša novi zakon o obrambi, na ministrstvu za obrambo omenjajo posodobljeno in dopolnjeno opredelitev obrambnega sistema, na novo opredeljeno obrambno načrtovanje, opredeljen je postopek dvostopenjskega odločanja o sodelovanju SV v novih mednarodnih operacijah in misijah ter drugačen sistem poviševanja vojaških oseb. Pri tem se kaže nekaj nejasnosti, predvsem glede prevelikega vpliva, ki ga daje vrhovnemu poveljniku obrambnih sil. Državni zbor bo prihodnji teden obravnaval stanje v Slovenski vojski, ki je bila pred kratkim za delovanje v miru ocenjena s povprečno oceno zadostno, za delovanje v krizi ali v vojni pa nezadostno.

► **STRAN 3**

Nemški in naši vojaki v varčevalnem primežu

Vojska Dodatnih sredstev, razen za spoprijemanje z migrantsko krizo, država po besedah ministrice Katičeve ne more zagotoviti

LJUBLJANA – Slovenska vojska ni edina, ki jo pesti pomanjkanje denarja. Nemški vojaki so zaradi pomanjkanja denarja predčasno zapustili vajo zveze Nato. Kot kaže dogajanje v državnem zboru, pa se finančni položaj naše vojske, ki bi ji morali nameniti precej več sredstev, ne bo kmalu izboljšal.

DEJAN KARBA

Poslanci so večeraj na predlog stranke SDS skupaj z vojaškim obrambnim vrhom pretresali stanje v Slovenski vojski (SV). Da je treba nekaj spremeniti, se zaveda tudi ministrica za obrambo Andreja Katič, ki je poslanecem (spet) povedala, da obrambni resor deli usodo stabilizacije javnih financ. To pomeni, je pojasnila, da bo postopno vihanje proračunskih sredstev, namenjenih vojski, mogoče

šele v srednjeročnem obdobju, in ne v kratkoročnem: »Zaradi tega je bilo sklicanih že 34 sej odbora za obrambo in nesporno dejstvo je, da obrambni resor zahteva celovito sistemsko rešitev. Prav zaradi tega na ministrstvu izvajamo strateški pregled obrambe, pripravljamo pa tudi temeljne obrambne normative: nov zakon o obrambi je že v javni razpravi, spreminjamo tudi zakon o službi v SV.«

Dodatnih sredstev, razen tistih za izvajanje dodatnih nalog SV v primeru migrantske krize (8,7 milijona evrov), država po besedah Katičeve ne zmore zagotoviti, kar je ministrica podkrepiła s tem, da mora država »upoštevati zaveze do skupne, evropske monetarne politike.«

Nemški vojaki odkorakali z vaje Nata

Sindikat vojakov Slovenije (SVS) je večeraj poldruge ure pred državnozborsko izredno sejo ob-

javi povzete iz nekaterih tujih časopisov, ki pišejo o tem, da je nemška vojska pred kratkim po dvanajstih dneh zapustila enomesečno Natovo vajo na Norveškem zaradi preseženih predpisanih omejitev dela. Po besedah predsednika SVS Gvida Novaka nemška vojska omejuje svoje delovanje zaradi nezadostnih finančnih sredstev, »tudi na račun zamernarjanja obveznosti do Nata. V nasprotju s Slovenijo, ki za to nima poguma, je Nemčija uresničila direktivo Evropske unije o delovnem času, po kateri lahko v referenčnem času, to je štiri mesece, vsak delavec dela največ 48 ur na teden.«

Za komentar smo prosili tudi slovenskega veleposlanika pri Natu Jelka Kacina, ki pa je o tem, da naj bi tudi Nemčija zaradi nezadostnih finančnih sredstev zamernarjala svoje obveze do Nata, dejal le, da je »odločitev, da se država umakne iz določenih zavezniških usposabljanj, odločitev



Vaje Nata – vojaške igre po želji ali obveznost članic? FOTO REUTERS

poveljstva, ki je tej enoti nadrejena doma. Konkretni primer je torej v nemški pristojnosti in ga ne morem komentirati.«

»Strinjam se z gospodom Kacinom, takšna odločitev je res v pristojnosti posamezne članice

zaveznitva, v tem primeru torej Nemčije,« je dejal Novak. »A pri nas v nasprotju z Nemčijo nihče ne nadzira zakonitosti odrejanja dela prek dopustnih obremenitev. Še posebej ne v SV, kjer inšpektorat za delo po zakonu o obrambi

nima nikakršnih pristojnosti,« je prepričan Novak. Sindikat že pripravlja več individualnih tožb, »ki jih bomo vzorčno vložili za plačilo pripravljenosti na delovnem mestu kot nadure.«

Opozicija zaradi vojske napada vlado

Poslanec SDS in predsednik parlamentarnega odbora za obrambo Žan Mahnič je zahtevalo stranke za izredno parlamentarno sejo strnil v pet točk: pomanjkanje kadra, slaba bančna politika generalštaba – poslanec je opozoril, da vojak na terenu zaradi slabe bančne politike na koncu meseca prejme manj denarja, kot bi ga, če na terenu sploh ne bi bil –, slaba ali pomanjkljiva raven opremljenosti ter neprimerna kadrovska politika. Premiera Mira Cerarja in finančnega ministra Dušana Mramorja je Mahnič imenoval grobarja slovenskega obrambnega sistema.

Nov obrambni zakon, stari politični pritiski

Slovenska vojska Medtem ko ministrstvo za obrambo rešuje SV z novim zakonom o obrambi, vanjo še vedno preveč posegajo politične lovke

LJUBLJANA – Pred skorajšnjim dnevnem Slovenske vojske (SV), ki je že tretje leto na najnižji ravni zmornosti delovanja, bo državni zbor skupaj z vrhovnim poveljnikom obrambnih sil Borutom Pahorjem na izredni seji prihodnji teden pretrpesel stanje v SV.

DEJAN KARBA

Istočasno ministrstvo za obrambo pospešeno končuje javno obravnavo novega zakona o obrambi, v zaključku obrambnega sistema pa, čeprav aktualni načelnik še ne izpolnjuje pogojev za upokojitev, poteka politični boj za njegovega naslednika.

Imen brigadirjev oziroma generalov, ki bi po njegovi upokojitvi lahko zamenjali aktualnega poveljnika vojske v državi generalmajorja Andreja Ostermana, ni malo (brigadir Ernest Anželj – Armbrust, brigadir Milko Petek, generalmajor Dobran Božič, generalmajor Alen Geder ...), politični opciji, ki prek ločitev v vojaškem sistemu ministrici za obrambo vsiljuje vsaka svoje kandidate, pa sta dve: v vojaškem sistemu področnega desna in za vojaške zadeve čisto nezainteresirana leva. In kje med obema poloma je predsednik države oziroma vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor? Dovolj jasen odgovor na to vprašanje je lantska Pahorjeva odločitev o tem, da takratnega namestnika načelnika generalštaba SV brigadirja Davida Humarja ni želel povzrati v generalmajorja, z odgovorom, da bo to odločitev sprejel šele po tem, ko mu bo ministrica za obrambo Andreja Katič predstavila kadrovski načrt in karierno pot najvišjih častnikov v SV. Oboje je Katičeva Pahorju dostavila že zdavnaj, a danes kljub temu še vedno ni jasno, ali bo Humar 15. maja letos vendarle postal generalmajor ali ne. Nasi viri z obrambnega ministrstva pravijo, da ne, saj da je Humar, ki je še lani veljal za Ostermanovega naslednika, preteklost: »SDS mu je prek parlamentarnega odbora za obrambo, ki ga vodi, z vztrajnim in nepravilnim poveljstvom njegovega imena zavrnilo sodbo proti nekdanjemu poveljniku

JLA Berislavu Popovu povsem uničila vojaško kariero.»

Generalmajor Osterman še ne gre v pokoj

Kot je za Delo povedala ministrica Andreja Katič, je »predlog za povzemanje brigadirja Davida Humarja v čin generalmajorja še vedno pri predsedniku republike in vrhovnem poveljniku SV, kjer čaka na njegovo odločitev«, prav tako pa so z ministrstva medlo odgovorili na naše vprašanje, koliko novih brigadirjev letos lahko pričakujejo v SV: »Trenutno odločitev o povzemanju v čin brigadirja še ni sprejeta.« Zamenjaj Katičeva v kratkem ne pričakuje tudi na vojaškem vrhu: vojsko, ki zdaj šteje 7060 pripadnikov stalne sestave – v to je vstreliti tudi 53 na opravljanje vojaške službe vproklicanih pripadnikov pogodbenice rezervne sestave – bo tako še nekaj časa vodil generalmajor Osterman, ki bi pogoje za upokojitev po nekaterih izračunih lahko izpolnil že novembra letos, po drugo pa bi vojsko lahko vodil še dve leti, do svojega 58. leta starosti. »Načelnik generalštaba SV ministrici do zdaj ni obvestil, da v kratkem odhaja v pokoj, zato tudi ne poteka postopek za imenovanje novega načelnika generalštaba,« pojasnjuje na ministrstvu za obrambo, kjer do 13. maja zbirajo konstruktivne predloge za izboljšanje novega zakona o obrambi. Z njim želijo posodobiti opredelitev obrambnega sistema, dopolniti obrambno terminologijo in na novo ter celovito opredeliti obrambno načrtovanje, spremeniti in poenostaviti pa želijo tudi proces priprave obrambnih načrtov.

Novi zakon o obrambi: brigadir = general

Glavne novosti novega obrambnega zakona (sedanjí je star 22 let, dopolnjen pa je bil štrikrat), ki je že strokovno usklajen znotraj ministrstva, predstavljen pa je bil tudi predstavnikom sindikatov, ki delujejo na področju obrambe, prejšnjim ministrom za obrambo in zainteresirani javnosti, so po besedah državnega sekretarja na ministrstvu za obrambo Milota Benjaka naslednje: »Vredodobljena in dopolnjena je opredelitev obrambnega sistema, na novo in celovito je opredeljeno obrambno



Na ministrstvu za obrambo do 13. maja zbirajo konstruktivne predloge za izboljšanje novega zakona o obrambi. FOTO TADEJ REGENT

načrtovanje, spremenjen in poenostavljen je proces priprave obrambnih načrtov. Skladno s strateškimi in dolgoročnimi razvojnimi dokumenti so natančneje določene naloge SV, spremenjene so tudi določbe, ki urejajo organiziranost vojske, pri čemer je uveden fleksibilnejši pristop, saj se vrsta poveljstev ne določa več z zakonom.» Po besedah Benjaka novi zakon na novo določa tudi samo strukturo vojske glede na namen sil – sila za bojevanje, bojno podporo, zagotovitve delovanja in podporo delovanju –, na novo opredeljuje sposobnost premeščanja sil in njihovo stopnjo pripravljenosti. Dopolnjeni sta tudi področja vojaškega usposabljanja in izobraževanja: področje

dosedanje civilne obrambe je opredeljeno kot nevojilni del obrambnega sistema, pri čemer bo vlada določala, usmerjala in usklajevala delovanje vojaškega in nevojilnega dela obrambnega sistema, temeljno odgovornost za stanje priprav pa bo na pristojnih ministrstvih. V zakonu je opredeljen tudi postopek dvostopenjskega odločanja o sodelovanju SV v novih mednarodnih operacijah in misijah, prav tako pa nov zakon predvideva drugčen sistem povzemanja vojaških oseb: povzemanje v čin naj bi se po novem izvedlo ob razporeditvi na višjo dolžnost. To pomeni, da se podčastniki in častniki ne bi več razporejali na dolžnosti, za katere se zahteva za stopnjo višji čin.

Ker novi zakon o obrambi čin brigadirja opredeljuje kot generalni čin, se na tem mestu postavlja vprašanje, ali se s tem tudi ne daje vrhovnemu poveljniku

obrambnih sil prevelikega vpliva. »Vša ugotovitev je seveda utemeljena, zato bomo v delovni skupini, ki jo vodim, prek amandmaja na ministrstvo poslali tudi

naše mnenje o tem: povzemanje v čin je vendarle stvar tehnične in ne politične narave,« je povedal upokojeni kontraadmiral Renato Petrič.

OBVLADOVANJE BEGUNSKO-MIGRANTSKE KRIZE

V pomoč civilni zaščiti pri obvladovanju begunsko-migrantske krize so do danes napotili 6500 pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, v pomoč ministrstvu za notranje zadeve pa je SV izvedla dobrih 53.000 nalog. Pripadniki in pripadnice SV so pri tem prevozili več kot 950.000 kilometrov, pripravili in razdelili

skoraj 185.000 obrokov hrane, dezinficirali oziroma deratirali skupaj 2.680.000 kubičnih metrov prostora in 116.000 kvadratnih metrov površin. Izvedli so 4800 skupnih patrulj. Trenutno sodeluje na nalogi mešanih patrulj z MNZ v dveh izmenah skupaj 83 pripadnikov SV, na nalogah dezinfekcije nastanitvenega

centra na Vrhniki pa delujejo trije pripadniki SV. Do 31. marca je smela SV, ki je letos za delovanje v miru ocenjena s povprečno oceno zadostno, povprečna ocena za pripravljenost SV za delovanje v krizi ali vojni pa je nezadostna, z delom za potrebe civilne zaščite oziroma MNZ za 13,1 milijona evrov stroškov.

Objavljeno na spletni strani www.sindikatrovojakov.si/

PRILOGA 1: Delo 6. maj Nemški in naši vojaki v varčevalnem primežu

PRILOGA 2: Delo 30. april Politični boj za naslednika generalmajorja Ostermana

PRILOGA 3: Delo 30. april - AKTUALNO - Nov obrambni zakon, stari politični pritiski